

Mįslinga Aušros Vartų paveikslo kelionė

Lietuviai net nepastebėjo, kad garsusis Aušros Vartų Švenčiausiosios Mergelės Marijos paveikslas iškeliavo į Kijevą. Apie tai plačiai informavo Ukrainos spauda.

Žurnalistė Tatjana Jasinskaja laikrastyje "Obzor" rašo, kad Ukrainos stačiatikių bažnyčios Maskvos patriarchato spaudos tarnyba prancė, jog nuo vasario 16 dienos "Kijevo ir visos Ukrainos metropolitui Vladimirui palaiminūs Kijevo mieste eksponuojama Aušros Vartų Dievo Motinos ikona". Teigiama, kad šis paveikslas Ukrainoje bus iki balandžio pabaigos ir per tą laiką apkeliaus 11 Kijevo bažnyčių. Kad niekas nesuabejotų, jog stebuklingas paveikslas tikrai atvežtas iš Vilniaus, pridėdamas išsamus, jaudinantis ir kupinas pagarbos paveiklo kilmės ir likimo aprašymas, pasinaudojus garsaus ir autoritetinio rusų religinio rašytojo J. Poseliano (tikrasis vardas Jevgenijus Požėvas) dviejų tomų knyga "Dievo Motina. Jos žemiškojo gyvenimo ir stebuklingos ikonos aprašymas", pasirodžiusia beveik prieš šimtą metų. Ukrainos stačiatikių bažnyčia mano, kad viskas, kas šioje knygoje parašyta, yra absoliuti tiesa.

Tikrasis Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas ir šiuo metu rodomas Kijeve. (Už archyvo ir užsienio spaudos nuotraukos)

Nors lietuviai net nepastebėjo, kad garsioji Aušros Vartų Dievo Motina šiuo metu išvežta į Ukrainą, šios šalies spauda tokiai naujienai vietos nepagailėjo. Jau kitą dieną po Ukrainos stačia-

čiau, jų nuomone, labiausiai intriguojančius faktus. Todėl jau kitą dieną Kijevo leidinys "Novij region" ir laikraštis "Komsomolskaja pravda na Ukraine" rašo, kad "Aušros Vartų iko-

dami pro Aušros Vartus nusiima laipure". Dar po dienos Ukrainos laikraštis "Segodnja" įdėjo straipsnį, pavadintą "Is Vilniaus į Kijevą atvyko stebuklingoji XIV amžiaus ikona". Jame rašoma, kad prieš šį paveikslą "meldžiamasi už psichikai nesveikus, linkusius į depresiją ir melancholijos apimtus žmones", negana to, prie jo pasimeldusius paveikslas apsaugo nuo "barnių šėtimų ir išaugo šelmos ramybė".

Išgirdus šią informaciją Vilniuje, pirmiausia kilo klausimas, kaip galėjo taip tyliai iškeliavę į Ukrainą lietuvių garbinamas paveikslas. Naujasis Vilniaus ir Lietuvos stačiatikių metropolitas arkivyskupas Inokentijus prisipa-

žino, kad apie jo "kelionę į Kijevą girdi pirmą kartą". Be to, kiekvienas, nuėjęs Aušros Vartų koplyčią, gali išvysti savo vietoje tebekabantią Švenčiausiosios Mergelės Marijos paveikslą ir prie jo besimeldžiantis žmones.

Sv. Tensės bažnyčius, kuri globoja šį paveikslą, jaunas kunigas taip pat tvirtino, kad Lietuvos katalikų bažnyčia pirmą kartą girdi apie Aušros Vartų paveikslą kelionę į Kijevą. Antra, žinant, ką šis paveikslas reiškia Lietuvai ir kad jis yra laikomas nacionaline vertybe, ji išvežti iš šalies niekam nežinant yra nepriimtoma. Trečia, išimti XVII amžiaus pirmam ketvirtui priskiriamą paveikslą iš jo brangių apkaustu yra labai sudė-

tinga. 1928 metais paveikslas buvo įdėtas į specialų metalo konteinerį, jį sauganti nuo gaisrų ir vagių. Apsaugos mechanizmas - automatiškai nusileidžiantis metalo uždanga - suveikia, vos tik kas nors pajudina paveikslą (taip pasaulyje apsaugoti visi vertingiausi paveikslai). "Mes senovinio mechanizmo dažnai neįjunginėjame, tačiau, patikėkite, jis suveiks, kai reikės. Be to, Švenčiausiąją Mergelę ir taip žmonės saugo visą parą". - sakė kunigas.

Vilniaus gyventojai net negali įsivaizduoti, kad paveikslas, kuris tik du kartus buvo išneštas iš specialiai jam pastatytos koplyčios, iš pradžių medinės, o paskui 1712-1715 metais pastatytos dartinės, galėtų net trumpam iškeliavti iš miesto. Pirmą kartą paveikslas buvo išneštas iš koplyčios 1927 metais popiežiaus Pijaus XI dekretu. Tuomet, nors lietus plite pykė, jis buvo nugabentas prie Katedros, kur dalyvaujant Varšuvos kardinolui Aleksandriui Kakovskičiui, Lenkijos prezidentui Ignacijui Moscičkui ir pačiam Jozefui Piłsudskičiui paveikslui buvo suteiktas Gallesingiosios Dievo motinos vardas. Kitą kartą paveikslas buvo išimtas siekiant jį restauruoti prieš Jono Pauliaus II vizitą į Lietuvą 1993 metų rugsėjį. Popiežius pasimeldė prie gąžintoj savo vietą pavikslas. Tada buvo atidarytas koplyčios langas, kad Dievo Motiną matytų ir besimeldžiantieji gatvėje.

Tad koks paveikslas, pristatomas kaip Aušros Vartų Švenčiausiosios Mergelės Marijos, šiuo metu rodomas Kijeve? Ukrainiečiai, kurie yra buvę Vilniuje ir matę Aušros Vartų Dievo Motiną, iš karto pastebė, kad tai ne ji. Tai kodėl Ukrainos stačiatikių bažnyčia paveikslą pristato kaip atvežtą iš Vilniaus? ●

Nors lietuviai net nepastebėjo, kad garsioji Aušros Vartų Dievo Motina šiuo metu išvežta į Ukrainą, šios šalies spauda tokiai naujienai vietos nepagailėjo.

tiųjų bažnyčios spaudos tarnybos pranešimu žurnalistai jį papildė savo pačių, dažniausiai iš interneto surinkta informacija, atrinkdami nepatiktus, ta-

na laikoma užsienyje gyvenančių stačiatikių globėja" ir kad "pagal Vilniuje susiklosčiusį paprotį ne tik krikščionys, bet ir išpažintieji kitokį tikėjimą ci-

Vilniuje - Nobelio premijos laureato profesoriaus Roberto Huberio paskaita

Pirmadienį, kovo 7 d. 10 val., Vilniuje, Lietuvos mokslų akademijos didžiojoje konferencijų salėje (Gedimino pr. 3), vyks neeilinė vokiečių biochemiko, Nobelio premijos laureato prof. **Roberto Huberio** paskaita "Baltymų grožis ir paskirtis - fundamentinių ir taikomųjų biologijos ir biomedicinos tyrimų taikynys".

Ilgamečių tyrimų rezultatas - Nobelio premija

Prof. R. Huberis. 1960 metais Vokietijos technikos aukštojoje mokykloje baigęs chemijos specialybę, pradėjo tiriamąją veiklą organinių junginių suktūrai nustatyti. 1971 metais jis tapo Makso Planko biochemijos instituto direktoriumi, kur jį vadovaujama mokslininkų grupė plėtojo baltymų kristalografijos metodus.

Beveik trijų dešimtmečių darbai nenuėjo veltui: 1988 metais R. Huberis ir jo kolegoms - vokiečių biochemikams Johannui Daiz enhoferiui ir Hartmutui Michelui - buvo įteikta Nobelio premija už laimėjimus chemijos srityje: intramembraninio baltymo, svarbaus fotosintezės purpurinės bakterijos, kristalografiją ir b) baltymo struktūros atskleidimą rentgeno kristalografijos metodu.

Šiuo metu prof. R. Huberis yra Makso Planko biochemijos instituto mokslininkas emeritas, atsako už Kardifo universiteto struktūrinės biologijos plėtrą, atlieka mokslinius tyrimus Duisburgo-Eseno universiteto Medicininės biotechnologijos centre. Taip pat mokslininkas yra žurnalo "Journal of Molecular Biology" redaktorius, dviejų biotechnologijos kompanijų - "Proteros" ir "SuppreMol" - vienas įkūrėjų ir konsultantų bei tarptautinių farmacijos ir augalininkystės kompanijų mokslinis konsultantas.

Projekto nauda Lietuvos mokslininkams

Lietuvos mokslų akademijos ir Lietuvos katalikų mokslo akademijos įgyvendinamas projektas skirtas iniciatyvoms, kurios keltų vi-

suomeninės naudos ir mokslų akademijų veiklos rezonansą, prisidėtų prie mokslo, socialinės, kultūrinės ir ekonominės plėtos - tvirtintų ryšius su užsienio centrais ir akademijomis, plėstų viešosios sklaidos galimybes bei ugdytų bendrusius gebėjimus pateikti mokslo rezultatus visuomenei. Projekto metu taip pat analizuojamos Lietuvos mokslo plėtos perspektyvos bei galimybės nustatant ir įvertinant mokslo tyrimų efektyvumą bei perspektyvumą.

Įgyvendinant projektą, praeitais metais Lietuvoje jau įvyko Lietuvos mokslų akademijos tarptautinė mokslinė konferencija "Baltic Conference on Intellectual Cooperation". Taip pat iš numatyto Lietuvos mokslo premijos laureatų 14 paskaitų ciklo 2009 metų laureatai pernai skaitė septynias paskaitas. Dar septynios 2010-ųjų Lietuvos mokslo premijų laureatų paskaitos numatytos 2011-aisiais.

Kita projekto partnerė - Lietuvos katalikų mokslo akademija - savo rodu žurnalų ketina rengti konferenciją su katalikiškos organizacijos "Pax Romana" nariais, taip pat šiais metais organizuos konferenciją suvažiavimą, skirtą visuome-

nei opioms akademinėms problemoms nagrinėti, plėtos ryšius su giminingomis institucijomis užsienio šalyse. Jau vyko darbo susitikimai su užsienio akademijų ir jų tarptautinių asociacijų atstovais, surengtas akademinis seminaras su Bavarijos katalikų mokslo akademijos vadovais.

Lietuvos mokslų akademijos ir Lietuvos katalikų mokslo akademijos kartu įgyvendinamas projektas (VP1-3.1-ŠMM-05-K-01-008) finansuojamas Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis pagal 2007-2013 metų Žmogiskųjų išteklių plėtos veiksmų programos priemonę "MTTP (matinių tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas)".

Prof. R. Huberis paskaita vyks anglų kalba. Norintieji pasiklausyti paskaitos, kviečiami registruotis iš anksto el. paštu d.bui-vydiene@lma.lt, nurodant savo vardą, pavardę ir instituciją.

Lietuvos mokslų akademija vienija daugiau nei 200 mokslininkų, iš jų beveik 150 yra mūsų šalies piliečiai.

Daugiau informacijos apie renginį galite rasti interneto svetainėje www.lma.lt ●

Šis renginys - projekto "Lietuvos mokslų akademijos ir Lietuvos katalikų mokslo akademijos veiklos stiprinimas" dalis.